

55

1953-ban, a Székesegyházi Énekiskola megszűntetésekor nem csak egy internátusról döntöttek. Veszélybe került székesegyházunk különleges egyházzenei hagyománya is, hiszen az Énekiskola nemcsak Magyarországon volt egyedülálló művelője az előírászerű egyházi zenének, de egész Európában kevés hasonlóan nivós intézmény működött.

A döntés után Mayer Ferenc karnagy, az Énekiskola utolsó, és talán legnagyobb hatású igazgatója 5 hölgygel egészítette ki a férfikarból, és az utánpótlását vesztett fiúkarból álló kórust. 1954-ben csatlakoztak a Hegyi László által vezetett Péter-kórus tagjai. Átmenetileg Hegyi atya is vezette a kart, de 1962-ig Mayer Ferenc állt a kórus élén, ahol tanítványa, Hergenróder Miklós követte.

Miklós atya működése idején lett a kórus a hagyományos, Cecília-napi hangversenyek mellett az Országos Filharmónia koncertjeinek rendszeres résztvevője, ebből az időből származik a Palestrina Kórus elnevezés is. 1988 óta, éppen 20 éve Jobbágy Valér irányítja az énekkart.

A félévszázados jubileum szinte észrevétlenül múlt el, idén azonban sikerült pótolni mindazt, ami öt éve elmaradt. Az ünnepi hálaadó szentmisét Mayer Mihály megyéspüspök celebrálta, Garadnay Balázs helynök, székesegyházi plébános, és Werner Imre ny. nagyprépost segédletével. A szentmise után Püspök Atya elismerő díszoklevelet és egy, a székesegyházat ábrázoló érmet adott át a 20 éves székesegyházi karnagy jubileumát ünneplő Jobbágy Valérnak, valamint a kórus azon egykori és jelenlegi tagjainak, akik 20, vagy annál több évig álltak a székesegyház szolgálatában. Öten közülük több mint 50 évig énekeltek a Palestrina Kórusban, ill. elődjében,

sőt, Tóth László az énekiskolás éveket is számítva 62 éves tagsággal büszkélkedhet! A megemlékezés után a Kocsis László teremben nyílt alkalom a jó hangulatú múltidézésre.

A kitüntetettek név szerint: Aratóné Erdelec Teréz, Bencze László, Benyovszky Imréné, Benyovszky Tamás, Bizse Katalin, Bujdosó István, Dobos Lászlóné, Dombainé Katona Margit, Gádoros Atala dr. (M. Benedicta), Hajdú Kornélia, Jobbágy Valér, Kardos István, Kereszturi Erika, Kollár Győző, Kollár Gyözőné, Komáromi Alice, Körösi Miklós, Maros Éva dr. (M. Ladisla), Dr. Péterfalvy István, Dr. Szalai István, Tarai Teréz, Dr. Temesi László, Tímár Teréz Pia, Tiszai László, Tóth Klotild, Tóth László, Dr. Vándor Ottó és Zakariás Pálma.

Fél évszázad a székesegyház szolgálatában (balról jobbra): Dr. Szalai István, Benyovszky Imréné, Tímár Monika, Tóth László, Zakariás Pálma és Dr. Vándor Ottó.

20 éve a Palestrina Kórus élén

interjú Jobbágy Valér karnaggyal – 1. rész
(a terjedelmi korlátok miatt két részletben közöljük)

Jobbágy Valér 1988 februárja óta ezernél is több, szakmai szempontból koncerttel felérő liturgikus szolgálat alkalmával vezényelte a kórust, de először csaknem fél évszázada csöppent a pécsi székesegyház zenei életébe.

Hogyan lesz egy hangszeres zenésznek induló fiatalemberből az a cappella kórusmuzsikában otthonosan mozgó székesegyházi karnagy?

1961-ben a székesegyházi ifjúsági énekkar vezetőjét politikai tisztogatás keretén belül eltávolították, és elsős gimnazistaként, kezdő „konzis”-ként engem talált meg ez a feladat. A középiskola után karvezetés szakra jelentkeztem az Akadémiára, már csak azért is, mert ebben az évben fúvós hangszerből nem volt felvételi. A hangszeret is folytattam, később abból is lediplomáztam, de végül a karvezetés mellett maradtam – a klarinétozás mára csak egy szép emlék. Az akadémiai éveim alatt a szünetekben hazajártam, és Hergenróder atya rám bízott egy-egy offertoriumot, vagy misetételt. Amikor 1974-ben visszakérültem Pécsre, hosszú ideig kántorizáltam vasárnap délelőttönként, emiatt kikerültem a székesegyházból, de a 80-as évek közepétől többen kapacitáltak, hogy álljak be az

egyre gyengébb fizikai állapotba kerülő Hergenróder Miklós mellé. 1988 februárjában vettem át teljesen a kórust, és advent első vasárnapján Cserhádi püspök úr kinevezett a székesegyház karnagyává.

Milyen élmény volt először vezényelni a székesegyházi kórust?

Inkább feladat volt, mint élmény, hiszen próba nélkül kellett az akadémián kevéssé megismert kottaképeket (rég, C-kulcsos, esetleg kézírásos kották) kibogozva dirigálni a kórust. Emellett persze hihetetlenül jó iskola is volt a számomra.

Hogyan élte meg a régi tagok egy részének távozását?

Ez természetes jelenség. Nagyon nehéz meggyőzni egy másik út helyességéről egy évtizedek óta együtt dolgozó, kialakult repertoárral rendelkező társaságot. Megcsontosodott az előadói praxis, amit a nyugat-európai gyakorlattal való organikus kapcsolat megszűnése eredményezett. Ma már Regensburgban sem úgy adják elő a reneszánsz zenét, mint ötven-hatvan évvel ezelőtt. Emellett komoly hangzási és intonációs problémákkal is szembesültem. Sajnáltam, hogy többen kiléptek abban az időben, de változtatásokra volt szükség (a munkamódszerben és a repertoárban egyaránt), amit nem tudott mindenki tolerálni.

Jelenleg stabilan kb. 20 énekes jön össze hétvége. Mekkora lenne az ideális kórusnagyság?

Sok énekes számára a mi munkatempónk, a repertoárunk és ez az igényesség sok, de természetesen kellene még ember. 25-30 főig el lehetne menni annak érdekében, hogy minden alkalommal bármelyik szólamban *divisi*-t lehessen alkalmazni, és ne ütközzön az ember állandóan korlátokba.

Mit tart az énekkar legnagyobb értékének?

Tudomásom szerint az egyetlen együttes a régióban, amely ilyen szinten, ilyen változatos repertoárral, néha blattolva, folyamatos liturgikus szolgálatot ellát, nem is akármilyen színvonalon.

(folytatás szeptemberben, a 2008. évi 3. számban)

15 év után esküvő a Palestrina Kórusban!

2008. április 12-én fogadott egymásnak örök hűséget az énekkar szopránénekesse, Radó Júlia, és Jobbágy Kornél tenorista, Jobbágy Valér karnagy kisebbik fia. A polgári esküvőt a Dómmúzeumban tartották, a nászmisét pedig – természetesen – a székesegyházban. Az ifjú párt Garadnay Balázs székesegyházi plébános adta össze. A Palestrina Kórus, a Schola Cantorum Sopianensis és a Szekszárdi Madrigálkórus tagjaiból álló 50 fős összkar Palestrina Missa „Papae Marcelli”-jének rövid tételeit énekelte. Elhangzott továbbá: Palestrina: Ave Maria, és Händel: Alleluja. Vezényelt: Keresztes Nóra.

Székesegyházi Kórusok Országos Találkozója – Pécs

2008. április 19-én Pécsen rendezték a Székesegyházi Kórusok Országos Találkozóját. A délelőtti egyházzenei koncerten fellépett a Kaposvári Székesegyház Kórusa (Szili Zoltán), a Kalocsai Főszékesegyház Kórusa (Leányfalusi Vilmos), a Szegedi Székesegyház Kórusa (Varjasi Gyula), a Váci Székesegyház Kórusa (Varga László), a Pécsi Bazilika Mozart Kórusa (Szamosi Szabolcs) és a Pécsi Székesegyház Palestrina Kórusa (Jobbágy Valér). Kórusunk műsora: Lassus: Surrexit pastor bonus, Bruckner: Virga Jesse, Csemiczky: Pater noster, Orbán: Ave verum corpus. A résztvevők a rendezők által biztosított ebéd és némi pihenő után a Püspök Úr által celebrált ünnepi misén vettek részt. Itt a kb. 200 énekes előadásában elhangzott Kodály Magyar miséje mellett Pitoni: Cantate Domino, Elgar: Ave verum corpus, Liszt: O salutaris hostia és Harmat A.: 150. zsoltár. Vezényelt Jobbágy Valér, Leányfalusi Vilmos, Szili Zoltán és Varga László.

Április 20-án a Palestrina Kórus helyett a Váci Székesegyház Kórusa látta el a káptalani mise zenei szolgálatát. A váciak Varga László karnagy, az Országos Magyar Cecilia Egyesület igazgatója vezényletével egy gregorián misét énekeltek.

Az ifjú pár a Dómmúzeumban

XIV. Piliscsabai Egyházzenei Napok

Kórusunk többéves kihagyás után visszatért az immár 14. alkalommal megrendezett Piliscsabai Egyházzenei Napok résztvevői közé. Május 18-án, a rendezvény zárónapján, a Pázmány Péter Katolikus Egyetem bölcsészkarának koncerttermében rangos hazai és külföldi kórusok társaságában mutatkoztunk be, s öregbítettük egyházmegyénk és városunk zenei életének hírnevét. A kórustalálkozóra továbbcsiszoltuk a Székesegyházi Kórusok Találkozásán előadott műveket. Ahogy a nagyobb erőpróbákon általában, úgy ezúttal is velünk tartott a Schola Cantorum Sopianensis néhány énekesse. Műsorunk elhangzása után Dr. Takács Nándor alapító-püspök oklevelet és emlékérmét adott át Jobbágy Valér karnagnak, elismerő szavak kíséretében.

A koncert előtti délelőtt a piliscsabai plébánia-templomban celebrált szentmisén a Palestrina által komponált Missa Quarta tételeit és a délutáni műsor 3 motettáját énekeltek. Vezényelt: Jobbágy Valér.

Hagyományörző nászmise

2008. június 7-én különleges szertartás színhelye volt a pécsi székesegyház. Dr. Csanaky Iván László és amerikai kedvese, Marie Cecilia Bogowith számos engedély megszerzése után a II. vatikáni zsinat előtti liturgia szerint celebrált nászmise keretén belül keltek egybe. A szentmisét az Olaszországban élő Lipovszky Gergely atya mondta volna, ő azonban megbetegedett, és az utolsó pillanatban a gödöllői Kovács Ervin atya ugrott be helyette. A Palestrina Kórus a gregorián „Missa votiva pro Sponso et Sponsa” introitusát, gradualéját, offertoriumát és communioját, továbbá az Adorate devote kezdetű gregorián éneket énekelte. Ervin atya elmondta, hogy az egyház hagyományai iránti nyitottság nem csak egy szűk réteg passziója, örömteli, hogy a fiatalok is egyre inkább érdeklődnek ez iránt, ennek jele volt ez az esküvő is.

Énekiskolás Találkozó

120 éve, 1888-ban alapította Dulánszky Nándor pécsi püspök a Székesegyházi Énekiskolát, mely működésének 65 éve alatt Glatt Ignác, Lajos Gyula és Mayer Ferenc karnagyok vezetésével méltán vívta ki a magyar egyházzene szakmájának és Pécs lakóinak rokonszenvét.

Báthory László apátplébános, az Énekiskola egykori növendéke időről időre megszervezi a köznyelv által hecsedliknek nevezett énekiskolások találkozóját. A piros-fehér egyenruhába bújt kisfiúk közül mára a legfiatalabb is elmúlt hatvan éves, ám töretlen lelkesedéssel utaznak (többen külföldről) Pécsre, emlékezetes gyerekkoruk helyszínére.

Az idei, kerek évfordulót ünneplő találkozó szeptember 20-án, szombaton lesz. A tervek szerint a 11 órakor kezdődő ünnepi szentmisén kórusunk Palestrina Missa „Papae Marcelli”-jét fogja énekelni, amely a régi székesegyházi énekrepertoárjának az egyik csúcsa volt, így minden résztvevő számára kedves emlék.

Az egykori növendékek mellett minden hagyománytisztelő, egyházzent kedvelő pécsi polgárt szeretettel hívunk és várunk.

Hírek röviden

Werner Imre atya jobban van – 2007 tavaszán Werner Imre ny. nagyprépost egészségi állapota nagyon megromlott, és komoly aggodalmakra adott okot. Nagy öröm volt öt egy év távollét után újra látni az április 6-i jubileumi ünnepi misén. Még nagyobb öröm, hogy Imre atya annyira felerősödött, hogy május óta ismét minden vasárnap ő celebrálja a 11 órás, latin nyelvű káptalani szentmisét.

<http://puspoki.extra.hu> – Weboldalunk frissítése (finoman szólva) nem gördülékeny. A távlati célunk természetesen egy naprakész, friss hírekkel, programmal szolgáló weblap, egyelőre azonban csak a kórus és a Székesegyházi ill. a Püspöki Énekiskola rövid történetét olvashatják el az érdeklődők.

Felhívás!

A Pécsi Székesegyház Palestrina Kórusa várja tagjai sorába a reneszánsz egyházi zene iránt érdeklődő, jó hangú, jó kottaolvasási képességű, keresztény gondolkodású, megbízható énekeseket.

Próbák szeptembertől júniusig:
szombaton 17.30 – 19.30
vasárnap, a szentmise előtt 10.00 – 11.00
Nyáron:
vasárnap, a szentmise előtt 9.45 – 11.00

Érdeklődni
személyesen a 11 órás káptalani szentmise után,
vagy a 30/853-68-95-ös telefonszámon.

PALESTRINA kórushíradó

HIT - MŰVÉSZET - HAGYOMÁNY

A PÉCSI SZÉKESEGYHÁZ PALESTRINA KÓRUSÁNAK LAPJA

Felelős szerkesztő: Onhausz Miklós

E-mail: palestrina@freemail.hu

Web: <http://puspoki.extra.hu>